

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

1
20
8

Indúlt Bétsből, Kedden, Februárius 8-ik napján, 1814-dik esztendőben.

A' tsatázó mezőkről.

A' Párisi újságok ilyen hadi tudósítá-
sokat adtak - ki Jan. 25-dikén: —,

„A' Tarenti Hertzeg' ármádájától:
A' Tarenti Hertzeg, kire a' Rénus védel-
mezése *Nymwegenig* bizattatott vala, az
ellenségnek minden megtámadásait vissza-
verte; Gen. *Sebastiani*, a' ki Kolouiában
állott, néhány alkalmatossággal 5 vagy 6
száz embereket fogott-el. Grave, Venló,
Jülich, és Maastricht várait védelmezhetők-
ké tette a' Tarenti Hertzeg. Breda ellen
Gen. *Bülöw*, és Maintz ellen Gen. *Blücher*
Januárius' eleétől fogva megtámadólag kez-
dettek dolgozni. A' Tarenti Hertzeg egy
pontra gyűjtötte seregeit; Jan. 14-dikén
Maastrichtban volt fő hadi szálláson, Lit-
tichet és Cherlemontot elfoglalva, 's a' Gen.
Blücher ármádáját szemmel tartotta; 18-
dikben *Namurba* tette által fő hadi szállá-
sát. —

„A' Pruszsusokból és Oroszokból ál-
ló ügy nevezett Sléziai ármádának a' Ré-
nuson való általjövetele: A' Sléziai ármá-
da Jan. 1-ső napján néhány helyeken által
jött a' Rénuson; az ezen ármádához tar-
tozó seregek között a' Gen. *Langeron* ve-
zérleése alatt lévők *Maintz* mellé, előljáró
tsapatjok *Trier* felé, a' Gen. *Sacken* és
York osztályaik a' *Saar* mellé nyomultak
előre; a' *Kleist* osztálya a' tartalékot for-

málta. Ezen négy osztályok 50,000 em-
berre betsültethetnek. A' Raguzai Hertzeg
vesztés nélkül vissza vonta ezen sereg előtt
magát; a' *Saar* mellett megállapodott; *Saar-*
louis és *Bitsch* várait eleséggel megrakta;
azután *Metz* felé fordult és néhány nap-
kig ezen város mellett tartózkodott azért,
hogy onnét mindent a' mi a' védelmezés-
re sükségtelen, kitakaríttasson, 's oda
egy esztendőre kívántató eleséget rakasson-
bé. *St. Mihielt* megrakta katonákkal és
19 dikben, a' nélkül, hogy valamelly fon-
tos verekezésbe kellett volna botsátkozni,
Vérdün mellé érkezett. Ez a' var már
eleséggel 's mindennel jól megrakva jó vé-
delmezhető állapotban volt. A' Sléziai el-
lenséges ármáda' négy osztályai között
ekkor, egyik Gen. *Sacken* alatt *Pont-a-*
Mousson felé, a' másik *York* alatt *Metz*
előtt, a' harmadik *Kleist* alatt *Thionville*
mellett, a' negyedik *Langeron* alatt *Maintz*
mellett állottak. Ezen ármádának egész
gyalogsága ezen erősségeknek megszállásá-
ra fordított. A' kemény tél, a' rossz
idők, és a' sok éjjeli táborozás, sok he-
tegséget okoztak ezen seregek között,
mellyek már külömben is elbetegesedtek
vala a' terhes táborozások miatt; az ő ha-
tok megett tele vannak betegekkel az is-
potályok, 's az utakat döglött lovak fe-
dik. —

„A' Metzi Prefektus és Polgármester,

s a' Thionvillei Prefektus, 's egy szóval, az egész Metz környék érdemesekké tettek magokat arra, hogy a' Császár őket megdítsérje. —

„Az *Austriaiakból, Oroszokból, Bavarusokból, Würtembergiekből, és Bádeniekből álló, H. Schwartzenberg által vezéreltetett armádának Helvétziába való bemenetele*: A' Bellunói Hertzeg' fő hadi szállása Dec. 29-dikén *Straszburgban* volt; az 5-dik lovas sereg *Colmárt* tartotta elfoglalva. Landau, Straszburg, Schlettstadt, Uj-Breisach, és Hüningen minden tekintetben jó készülettel voltak. Ez a' Hertzeg Schwartzenberg armádája, melly a' velle együtt lévő 15,000 Bavarusokkal, 8000 Würtembergiekkel, 4000 Bádeniekkel, 's a' *Wittgenstein* Orosz Gen. seregével együtt 100,000 emberekre betsülték, Dec. 21-dikén bészállott Helvétziába. Gen. *Bubna*, ki az előljáró sereget vezérelte, Bernának és Genevának vette útját, a' hova 28-dikban megérkezett. Ez a' vár, melynek bástyás falai vannak, a' Prefektusnak rossz magaviselete, a' lakosoknak rossz gondolkozása, 's azon bodulásnak lelke miatt, melly őket elfoglalta vala, ki nyitotta a' kapukat. A' kisebb Tanátsbéli Nagyságos urak alkalmasnak gondolták lenni a' szempillantatot arra, hogy a' magok Aristokráziájokat vtszsaállítsák, melyhezképpest egy Proklamátziót adtak ki, mellyet 6 Nagyságok közül mindenik aláírt vala. Hanem a' Demokrata (a' néppel tartó) rész megneheztelt a' visszaélésért; 's az *Austriai* Generális kinyilatkoztatta, hogy ő nem avathatja ezen perbe magát, és hogy Geneva egy *Frantzia* város legyen, mellyet ő tsak a' hadi történeteknek folyamatjokhoz képpest foglalt el. A' Nagyságos urak 24 óráknak eltelése után leszállottak a' magok Fejedelmi székeikről. A' *Frantzia* Municipalitás (Magistratus) ismét hozzá fogott a' maga foglalatosságaihoz, 's az igasságnak kiszolgáltatása ismét a' Császár' nevében foly-

tattatott. Jan. 16-dikán tsak 800 emberrekből álló *Austriai* őrző sereg volt a' városban, 's a' *Frantzia* szélső vigyázók egy ágyúlövés távolságra állottak a' várostól. Báró *Finot* a' *Montblanki* Prefektus szabad seregeket formált nagy sietséggel a' közönséges felkelt népből, melynek vezérlését Oszályos Generális Gróf *Desaix* vállalta vala magára; úgy látszott, hogy a' *Montblanki* Departamentom' vidékei minden megtámadtatás ellen bátorságossá legyenek tétetve. *Barreau* nevű erősség eleséggel rakattatott-meg; naponként többtöbb *Linea*-, *Nemzeti* testőrző-, és önként-vállalkozó seregek gyűltek össze *Chamberyben*; már 8 ezerre telt volt a' számjok. —

„Az *Isere* Departamentoma ismét megkülömböztette azon jó hazafiúsága által magát, melynek miadankor bizonyosságait mutatta. A' rendkívül való Biztos Gróf *Saint-Vallier* meghívására *in massa* felkelt. A' *nemzeti* testőrző- és a' felkelt *massa*-sereget Gen. *Marchand* vezérli. Jan. 16-dikán 16 ezer emberek állottak készen *Grenolében*, és 60 ágyúk organizáltattak ugyan ott. *Brianszon*, *Fenestrelles*, és *Mont-Dauphin* eleséggel megrakattattak. A' *Dromei* Departamentom is, melly eleinten nem mutatott oly nagy buzgóságot, mint az *Iserei*, mozgásban van. A' *Touloni* és *Marsiliai* *Linea*-s a' *Provintziai* testőrző seregek útban voltak, hogy a' *Dauphine*bélieket megrősítsék.

„A' Gróf *Bubna* seregétől tsapatok érkeztek vala az *Ain* Departamentomába, 's *Bourg* városát a' lakosoknak néminémü elmentállása után elfoglalták. Jan. 19-dikén három *Fr.* mértföldnyire állottak az ellenség' szélső vigyázó csoportjai *Lyontól*. A' *Lastiglionei* Hertzeg a' *Dauphinei* vidékekre vette útját, hogy minden seregeit összegyűjtven *Lyon* és *Geneva* felé jó erővel előre nyomúljon. A' *Lyonban* lévő őrző seregeket Gen. *Musnier* vezérelte, kire a' volt bízva, hogy a' *Saone* job partján dolgozzék. —

„Rendkívül való Biztos Gróf *Chaptal* és a' Rhodanusi Departamentom' Prefektusa Gróf *Bondy* megtettek mindent a' mit igazságosan lehetett tőlök várni. A' Lyoni lakosok buzgóságot és hazafiságot bizonyítottak. Midőn fenyegetetni látta magát a' város, sok familiák elfutottak onnét, és több mint száz milliót-érő portékát a' hegyekre vittek. —

„*Bourg*ból könnyű seregekből álló előljáró tsoportokat küldözött széHyel Gróf *Bubna* mindenfelé; 15 Huszárok megmúttatták magokat *Macon* mellett. Nemzeti testőrzők, és egyéb seregek is voltak jelen a' város' védelmezésére, hanem a' Maconi és St. Laurenti Polgármesterek elárútták a' városnak benne helyheztetett bizodalját; megengedték, hogy az ellenségnek 50 emberei a' Saonén lévő hidat elfoglalják. Jan. 16-dikán valami 300 lovasokból állott *Macon*ban az ellenséges őrző sereg. Eza' tselekedet elmoshatatlan mocsok *Macon* városára nézve; nagyon ellenkezik a' (Saone mellezt lévő) *Chalouxi* lakosoknak magokviseletekkel. Egy ellenséges száguldozó (széllyel járó) tsapat ezen utólsóbb város mellett magát megmutatván, a' lakosok fegyverhez kaptak, az *Autüni* nemzeti testőrzők a' *Chalnsieknek* segítségére siettek, a' vidéki lakosok a' hegyekről lejöttek, 4 vas ágyúkat kiállítottak, a' hidakat gerendákkal bezárták, sántzokat csináltak, 's magokat ellentálláshoz készítették. Jan. 18-dikáig minden támadásai vissza veretettek az ellenségnek. —

„Egy más szakasza a' H. Schwartzenberg armádájának *Besanszon* felé nyomúll előre, melynek védelmezését Gróf *Marulacz* vállalta vala magára, ki a' Doubsi Prefektus Báró *Bry* segedelmével kevés napok alatt megrakta a' várost eleseggel, 's védelmeztethető állapotba helyezte. — Gen. *Marulacz* néhány száguldozó tsoportokat széllyel küldött *Besanszonból*, a' mellyek megtámadták az ellenséges tsoportokat és levagdalták. A' *Besanszon*

előtt álló Austriai seregeket, mellyek innét minden felé száguldozó tsoportokat küldöznek-ki, 16,000 emberekre betsülik. Egyik ezen tsoportok között *Dole* mellett mütatta-meg magát, de 150 lovasaink elegendők voltak arra, hogy a' várost az ellenség előtt elfoglalják, kinek azután gyalogok is érkezvén segítségére, tovább folytatta útját *Auxoune* felé, de a' honnét az őrző sereg kiütvén, vissza kergette az ellenséget túl *Dolen*. A' *St. Jean de Losnei* lakosok megoltalmazták a' magok hidjokat, és 14 embert fogtak-el; egy penzión lévő tisztünk, ki a' nemzeti testőrzőket vezérlette, egy kardvágással ölt meg egy ellenséges Svadronkomendánst. Egy más tsapatja a' H. Schwartzenberg armádájának *Hünningen* ellen küldetett-el, a' melly ezen várra négy napokig ágyúzáván, azolta csak békerítve tartja azt. Jan. 17-dikéig jó hírek érkeztek *Hünningenből*, *Stettstadtból*, 's minden egyéb *Rénusi* erőseinkből. Ugyan ezen ellenséges armádától jöttek vala seregek *Befort* alá is: de egy heves verekedésben 1500 embert elvesztvén, ezek is megszállássá változtattak által az ostromot. Ezen várból jó híreink voltak Jan. 16-dikáig. —

„Végezetre még egy tsapatja ugyan csak a' H. Schwartzenberg armádájának, *Epinal* 's onnét *Nancy* felé nyomúll vala előre, és 19-dikben *Toul* mellett állottak szélső vigyázói. A' Bellunói Hertzeg a' *Mósa* vize megett állott, *Commercyt* elfoglalva tartotta, 's a' Raguzai Hertzeggel öszszetsatolódva volt. —

„A' Trevisoi Hertzeg Jan. 12-dikén *Langresben* volt, velle általellenben állottak a' Gróf *Gyulay* seregei, mellyek hasoulóképen a' H. Schwartzenberg' armádájához tartoznak. Jan. 13-dik és 14-dik napjain, seregeket küldött a' Trevisoi Hertzeg az ellenségnek valami 1800 emberekből álló előljáró tsapatja ellen. Az új testőrző seregnek 300 gyalog vadászokból álló tsapatja, falusiak által vezetettvén, éjjeli

a órákor hátul támadta - meg az ellenséget bajonéttal; megölte 5 vagy 6 száz, 's elfogta 150 embereit. —

„Jan. 19-dikén *Chaumont* mellett helyeztette seregeit állásba; a' közönséges plánum szerint a' Raguzai Hertzeg, a' hol 2 új osztályok és 70 ágyúkat tsatolták hozzá magokat. Két Würtembergi Batalionokból álló ellenséges tsoport, igen meszsze bátorkodván jöni, erre valami 10 minútáig ágyúkból tüzeltetett a' *Trevisói* Hertzeg, 's ekkor 60 önként vállalkozott testőrző Granadirosokat hotsátott ráá, a' kik bajonéttal menvén nékiek a' két Batalionoknak, azokat vissza verték, és a' vizen által kergették, Elfogtak 80 embert. — *Meaux*, *Soissons*, *Chalons*, *Troyes*, és *Arcis-sur-Aube* vidékeiken tartalék lógerek formáltatnak. *Meaux* és *Melun* mellett 100 Svadron tartalék lovasság gyűl össze, *Bordesoult* és *Pajol* Osztályos Generálisoknak vezérlések alatt. Normandiából, Poitouból, és Kis-Britanniából útban vannak a' nemzeti testőrző seregek, a' *Meaux*, *Troyes*, és *Soissons* lógereknek megerősítetések végett. *Chalons* mellett 600 ágyúkat állanak az Osztályos Generális *Ruty* vezérlése alatt. —

„Eljött az a' szempillantat, melyben ezen szélesen kiterjedő birodalomnak minden pontjairól a' Frantziák, kik a' magok hazájokat sietséggel megszabadítani, és őseink által szerzett ditsőségünket megtartani akarván fegyvert fognak, azon lógerekben sietséggel összeseregelnék, a' melly lógerek az igazán vitéz és valóságos Frantziáknak összesegyülekező helyek. —

„Az ellenség azt mondja, hogy 200 ezer emberrel száll-bé Frantzia országba. Néki *Brabantziában* 20,000, *Moguntzia*, *Saarlouis*, *Luxenburg*, *Thionville*, és *Metz* körül Gen. *Blücher* alatt 50,000, 's a' Hertzeg *Schwartzenberg* vezérlése alatt 100 ezer emberei vannak, a' kik *Bourgnál*, *Besanszonnál*, *Hünningennél*, *Schlettstadt-nál*, *Befortnál*, és *Langresnél* állanak.“

Ezeket a' Frantzia. 's mint látszik hivatal szerint készült tudósításokat előre hotsátván, azért teszszük mingyár ide melléjek a' mi armádáinktól érkezett tudósításokat, hogy könnyebben láthassuk, mennyit különbözzenek az újabb környülállások azoktól, a' mellyek az ellenség' tudósításában Jan. 17, 18, és 19-dik napjai körül íratattak. —

Geneva Jan. 22-dikén: Gen. *Báró Zechmeister* ő Exc. ja, a' *Lemani* Departamentomban lévő seregeknek vezérjek, Jan. 20-dikán beszállott *Chambery* városába. Két nappal az előtt egy kis öszszetsapástörtént *Rumilly* mellett, de a' melly csak fél órát tartott; mind két részről estek - elnéhány emberek; mi elfogtunk egy Kapitánt és 50 embert. Az ellenség azon iparkodott, hogy elrontsa a' *Rumilly* mellett lévő hidat: de az Austriai lovasság oda vágatván, nem engedte, és az ellenség visszavonni kentelenítettvén magát. *Szavoyának* fő városa minden baj nélkül elfoglaltatott a' miéink által. — A' Gróf *Bubna* fő hadi szállasa Jan. 18-dikán *Montinetben*, *Lyon-tól* 4 órányira állott, a' honnét egész *Lyon*-ig küldöztettek recognoscirozó tsapatjaink.

A' mi leg újabb hadi tudósttásaink a' fő hadi szállásról *Langresből* Jan. 26-dikán indúltak, és így következnek: —

„A' *Würtembergi* Koronaörökös és F. Tárimester Gr. *Gyulay*, az eleikbe adatott rendelések szerint az ellenséget Jan. 24-dikén délben 12 órákor egyesített erővel megtámadták, oly czéllal, hogy *Bar-sur-Aubét* elfoglalják, a' hol Marschal *Mortier* a' régi testőrző seregnek nagyobb részével, egyéb *Linea*-seregekkel és sok ágyúkkal állott, 's a' hova Gen. *Christiani* is Olasz országból megérkezvén a' hadi rendbe beállott vala. Az előálló ellenséges tsoportok mindenütt hátranyomattattak, 's az *Aube* vizen *Fontaine* mellett lévő hídig kergettettek, a' hol 12,000 emberekből álló ellenség igen jó fekvésbe helyeztette vala 14 ágyúkkal magát, 's a' jó fekvésnek

hasznát akarván venni a' F. T. M. Gr. *Gyulay* seregeit hevesen megtámadta: hanem részünkről a' *Trenk* Brigádja által, melly a' *Gyulay* Ignácz és *Mariassy* gyalog Regimentjeikből állott, két versben vissza veretett *Fontaine* mellé. Az ellenség esmer- vén ezen állásnak fontosságát, a' honnét t. i. a' *Bar-sur-Aube* és *Troyes* között való közösülés veszedelemmel fenyegettet- hetett, oda iparkodott seregeit összszegyűj- teni. —

„Mikor F. T. M. Gr. *Gyulay* a' maga se- regeit megindította, ugyan akkor ütött rá a' *Württembergi* Koronaörökös is az ellen- ségre *Colombe* mellett, mellyet attól elvé- vén *Lignolig* kergette őtet. Itt egy tartalék tsapat várta segedelemmel a' futó ellenséget, de ezzel együtt innét is elkergettetett, 's egész *Rouvre* mellé visszanyomattatott, a' hol a' főbb ellenséges erő 20 ágyúkkal egy igen jó fekvésű helyen állott, melyhezkép- pest itt csak ágyúztatott ő K. Hertzegsége az ellenség' soraira, 's az alatt időt enge- dett önnön seregeinek az összszegyülekezés- re. Hancem az ellenség a' következő na- pi történeteknek kimenetelektől tartván, *Bar-sur-Aube*t még azon éjjel oda hagyta. 's vissza vonta *Chalons* és *Troyes* felé ma- gát. F. T. M. Gr. *Gyulay* a' következő na- pon elfoglalta *Bar-sur-Aube*t. —

„Az ellenség sokat vesztett; két Ober- sterei találtattak halva a' tsatázó mezőn; Olasz és Belga szökevények a' tsatázás alatt hagyták oda az ellenség' sorait, 's még mind számocodnak nállunk. Mi igen sajnáljuk a' *Gyulai* Ignácz Regimentjébéli Major *Keck* megölettetését; ez napi egyéb vesztésünket még nem lehetett meghatározni, de igen ki- isiny az ellenség' vesztéséhez 's azon fontos célhoz képpent, hogy a' megnevezett neve- tetes állásokat az ellenségtől elvehettük.“

~~~~~

Bredából Jan. 18 dikán: — „*Antwerpia* a' *Skaldis* felől egészszen békerítettett; az Anglusok sok granátot és Congrew-rakéta- it hánytak-bé oda, és néhány gyuladáso- kat okoztak. —

Aachenből Jan. 22-dikén: — Már né-

hány napja, hogy nállunk vannak ezek az előttünk igentsúnyán lerajzoltatott Kozákok, és nekünk még nintsen panaszunk ellenek; leg kissebb rendeletlenséget 's gonoszságot nem tettek még eddig. A' magokét megki- vánnják, 's azzal megelégesznek. A' ke- reskedés, járáskelés úgy folynak mint ennek- előtte; a' börtök nyitva vannak, mindent kész pénzel fizetnek; tsaknem honnyiakká lettek közöttünk. A' mi őrző seregünk va- lami 1000 ilyen hárósokból áll. Tizenhe- ten közzülök Jan. 20-dikán két *Frantzia* Hu- szár Kompániákat, a' mellyek *Jüllichből* ki- jöven *Aldenhovelt* fel akartak prédálni, egész a' *Jüllichi* ágyúk alá vissza kergették. — Ugyan az nap *Hervében* a' *Lüttichi* úton 30 Kozákok 200 *Frantzia* Dragonyosokkal tsap- tak össze, és kikergették őket a' városból. Közzülök hatan kaptak sebet; ketteje ezek- nek már meg is halt az idevaló ispotályban. *Lüttichben* véghetetlen ragadománt kaptak a' Kozákok, a' melly ágyúkból áll. Nem volt elég lova a' *Frantziáknak*, hogy elvi- hessék innét; mind itt hagyták. Még benn voltak *Lüttichben* a' *Frantziák*, mikor a' la- kosok három győzedelmi kapuknak tsinálá- sához hozzá fogtak, mellyekkel az össze- szövethetzett seregeket megtisztelték. *Mal- meidben* 50,000 *Frankot* érő dohány magazi- numot kaptak a' Kozákok. A' mi Departa- mentomunkbéli *Conscriptusok* mind vissza szöknek, *Aachen* és *Lüttich* között 500-an maradtak hátra.

A' *Stuttgardi* újságlevelek ilyen, oda sendkívül való útonmódon érkezett tudósítá- sokat adtak-ki: —

„*Lungresből* a' fő hadiszállásról Jan. 22-dikén: — Ő Felsége az *Orosz Császár* ma délutáni 3 órakor ide érkezett. F. M. Hertzeg *Schwartzenberg* eleibe lovaglott ő Cs. Felségének. *Lungres* városának mind ez ideig *Szüz* nevezete volt, azért, hogy itt még eddig soha nem járt egy idegen Hatal- masság vagy idegen fő vezér is. A' *Császár- nak* ide való érkezése előtt olyan tudósítást hozott ide egy Kurir, hogy a' *Vicenzai* Hertzeg (*Caulincourt*) a' *Sequana* mellett lé- vő *Chatillonba* megérkezett légyen, a' hova Oberstlajtnant Gróf *Thorn* a' mi előljáró tso- portjainkal azelőtt csak egy órával szállott

vala bé. A' Gróf úr oda menvén a' nevezett Frantzia Hertzeghez, kérdezte, hogy mit tettik parantsolni? — A' Hertzeg e' képen felelt: a' parantsolás a' győzedelmekhez illik. — Azután Gen. Gróf Hertenberget oly rendeléssel küldötte - el H. Schwartzenberg Chaumontból (a' hol ekkor volt a' fő hadi szállás) a' nevezett Frantzia Hertzeghez, hogy semmi személyes megbántással ne illettessék, de egyszersmind azt is tudtára adatta neki, hogy az ő jelenléte a' szövetséges armádáknak hadi munkájokat gátolni telyességgel nem fogja.

A' Gen. Plotow előljáró csoportjai már nem messze voltak Chalonsból a' Marne mellett. F. M. Blüchertől az a' tudósítás érkezett Jan. 20-dikán a' fő hadi szállásra, hogy Toul magát az nap feladta Orosz Generális Lievennek; három sást és 4 ágyút fogtak ott el a' győzedelmek, Chaudronnál a' Komendánsal három egyéb tisztekkel és 400 hözemberekkel egyetemben. Mindenféle hadi készületet, de kivált puska port igen sokat találtak ott. — Nancy városából való eltávozásokkor Spanyol Generális Sotomeyert és sok más Spanyol foglyokat ott felejtettek a' Frantziák.

Langresben két rendbéli jelentések tettek közönséggé. Egyik által arról tudósítatik a' nép, hogy bizonyos Lequier nevű ember, a' ki halálra ítéltetett vala azért, hogy fegyveres kézzel találtatott, sok betsületes lakosoknak kérésekre, és 6 gyermekeire való tekintetből, életének kegyelmet nyert. Ennek alkalmatosságával meg egyszer figyelmetessé tételnek a' lakosok, hogy a' szövetséges seregeknél mindenütt szorosán meg van parantsolva, hogy mihelyest valaki, a' kit katonának nem lehet esmerni, fegyveresen találtatik és elfogattatik, ott helyben mingyár hadi ítélő szék eleibe állíttassék. A' másik jelentésben a' népnek fegyverből való kivetkeztetése parantsolatik.

Frantzia Birodalom.

Napoleon Császár Jan. 16-dikán még Párisban volt. — Jan. 13-dikán nagy mustrát tartott a' Thulleria udvarán. A' mustrán megjelent seregeket 30 Batalionokra és 40 Svadronokra számlálták a' Párisi újságlevelek. Leg hitelesebb hozzávetés szerint csak valami 18,000 emberekre teszik más tudósítások az egész sereget.

A' Vicenzai Hertzegnek az özszeszövetkezett Hatalmasságokhoz lett küldetetését ilyen szavakkal hirdette ki a' Párisi Monitor Jan. 20-dikán: — „A' Vicenzai Hertzeg úr, külső dolgokra ügyelő Minister's ő Felségének a' Congressusnál lévő Ministere, elment a' Cote d' Or Departamentóban a' Sequana mellett lévő Chatillonba, a' hol tegnap, úgymint Jan. 19-dikén, kezéhez kellett kapni a' paszszust, hogy azzal az özszeszövetkezett Hatalmasságoknak fő hadi szállásokra mennyen, a' melly Jan. 14-dikén Baselen volt.“

~~~~~

Nevezetesebb hadi tudósításaink, melyek ma jöttek - ki, ezek: —,

„A' Chaumontból érkezett tudósítások szerint a' F. M. Hertzeg Schwartzenberg fő hadi szállása Jan. 30-dikán még ezen városban volt.

Chalonsnál egy Frantzia armáda sereggel özsze. St. Diciernél heves verekedés történt Jan. 27-dikén egy Frantzia és az Orosz G. Lanskoj vezérlése alatt lévő seregek között. Minden környülállások azt mutatják, hogy a' Frantziák megtámadólag kezdetek a' támadáshoz.

A' Chaumontból Jan. 30-dikán indult előre való tudósítások szerint, 29-dikben nevezetes verekedés volt Brienne mellett, melyben a' M. Blücher armádaja tökéletesen győzedelmeskedett és a' Frantziákat vissza verte, a' kik sok embert és számos ágyút veszítettek.

Februarius 5-dik napján adtak 100 Forint Conventziós pénzért 189 7/8 forintot Váltótzédulában. — Egy Császár aranyért 8 f. tot és 46 3/4 krt.

Írta Pántzél Dániel.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 10.

A' Magyar Kurir 11-ik darabjához.

Magyar Ország.

Posonyból Januárius 25-dikén. — E' hónap 8-dikán múlt-ki e' világból néhai Fő Tiszt. *Gulik József*, Apátúr, Posonyi Kanonok, és Káptalan' Custosn, életének 79-dik esztendejében. Hajdan közönséges tanító volt a' Nagy Szombati Universitásban, azután tabori Pap; és Szakoltzai Plebánus volt sok esztendeig. Ő véle halt-ki a' Nemes *Gulik* Familia a' férfi ágon.

Nagy Szombatban pedig ugyan e' hónap' 20-dikán hosszas betegsége után végzet- te életét Fő Tiszt. *Beznakfalvai Beznák Pál*, Apátúr, Esztergomi Lector és Kánonok Ur, 84 esztendőskorában. Most is dítse- retesen emlékezik a' Szenitzi Kerület Apostoli buzgóságáról.

A' Magyar országi közönséges levelek- ben ezeket olvassuk: —

„*Péts* városában Dec. 26-dikán dél- után harmadfél óra tájban oly érezhető föld- rengés volt, hogy az emberek sokan felug- randoztak ülőhelyeikből; azonban semmi nevezetes kárt nem tett —

„Ő Cs. K. Felsége kegyelmesen méltóz- tatot Titt. *Söter Antal* Egri Postamester Urat, azon hivatalban több mint 50 eszten- dőktől fogva való hűséges és hasznos szol- gálatai által szerzett érdemeire nézve a' Polgári nagy arany emlékeztető pénzel megtisztelni. —

„Nagy méltóságú Báró *Fischer István* Egri Ersek és Fő Ispány Ur ő Excellen- tziája előlülése alatt *Egerben* Jan. 11-dikén közönséges ülést tartottak a' T. N. Vármegye- béli Karok és Rendek, melyben ő Cs. K. Felségének az a' kegyelmes Rescriptuma, melly által az országtól a' folyó hadi kör-

nyúlállásokra nézve új hadi segedelmet kí- ván, 's úgyszintén az a' kegyes levél is, melly által arra serkentené méltóztatik ő Felsége a' tisztelt Fő Ispány urat, hogy a' jelen lé- vő fontos környülállásokra nézve a' maga tulajdon személyes jelenlétében tartassa a' gyűlést, felolvastatván, azután egy győke- res és ékes szóállással való fontot beszédet intézett ő Exc. ja a' T. N. Gyűlézhez. Mind ezeknek illő tisztelettel lett meghallása után dítseretes készséggel réa' állott a' tisztelt Gyűlés az ő Felsége' kívánságaira.

Folytatása azoknak a' hivatal szerint való hadi tudósításoknak, mellyek fenn a' Kurirban félbe maradtak: —

„*Olasz országból* a' maga *Viczenzai* fő hadi szállásáról *Viczenzából* Jan. 24-di- kén írja Feldmarschal Gróf *Bellegarde*, hogy Gen. Gróf *Nugent Cessenatica* nevű körúlsántzoltatott falut réarohanással elfog- lalván, magát ekkor az erősség is, melly már az előtt körül volt kerítettve, feladta Capitulatzióval, melynek ereje szerint az abban volt katonáknak, mint hadi foglyok- nak hazájokba vissza kellett volna térni, hanem minthogy az ő Komendánsok Fran- zia Generális *Gay* az útnak indulásra meg- határozott időpontot el nem várta, ha- nem előre elszökött, az ő hátra maradt katonái többire hadi szolgálatra léptek a' mi Olasz országi szabad seregünknel. Ez az erősség igen jó készületű egészen új toronyból áll, melly a' bombáknak ellen is bá- torságos, és bástyákkal van körülvétetve. Öt ágyúk voltak benne munitzióval egye- temben. —

„F. M. Lajt. *Somariva* a' Guarda' tava napnyugoti partja felől egész *Val-Vestináig* és a' *Tascolano* vizéig küldözte - ki a' a' maga szélső vigyázóit: az ellenség azonban megerősítette a' maga *Salói* tanyáját's Jan. 18-dikán 700 gyalogokkal és 100 lovasokkal a' mi *Toscolanói* csoportunkat megtámadta; eleinten ugyan visszanyomattatott a' mi vigyázaton ott álló Kompániánk, hanem ennek Stutzos - májor *Sieberer* két Kompániákkal segítségére menvén, az ellenség ismét vissza nyomattatott, és a' miéink helyeiket megtartották. Stutzos - Kapitány *Banal* ugyan az nap reggel a' Guarda' napkeleti partyán *Torriból* egy ellenséges hajóra, mellyen 25 emberek voltak két tisztekkel őrizeten, meglepven, azt a' rajta lévő feles munitzióval egyetemben *Rivába* hozta. —

„Hogy az ellenséget Gradó szigetén annál könnyebben meggyözni lehessen, Gen. *Czivich* Jan. 11-dikén egy recognoscirozást tett *Aquilejából*, a' melly után a' nevezett szigetre való réaütést is meghatározta, a' melly végre Kapitány *Benkót* rendelte - ki egy Szent Györgyi határőrző Kompániával, a' ki is 25 könnyűhajótskákra felülvén, a' szigetre éjfélkor szerentséssen kiszállott,'s azt erősségeivel egyetemben szerentséssen elfoglalta. Az ellenség apró hajókra űlt nagy sietséggel és elszaladott, hanem két hajóit, mellyek ágyúkkal voltak felkészülve 's még más kettőt, mellyek munitzióval voltak megterhelve, és 40 embereket tsakugyan béértünk. Ezekén kívül Gradóban 10, Porto-Busóban 4, Lignanoesben 3, Stobában 2 ágyút, 's mind ezekben munitziót is találtunk. A' nevezett Kapitány és az alatta lévő két Hadnagyok, valamint szintén az őket oda kiszállított két hajós Pátrónusok is igen dítsértettek. —

„*Cattarót*, a' *Bachante* nevű Anglus hajónak vezére Kapitány *Hoste* vette-meg; Capitulatzióval adta-fel az őrző sereg ma-

gát, minekutánna látta volna, hogy az Anglusok egy halomra, meily ezeknek igen jól feküdt, ágyúkat vittek-fel, 's onnét össze akarják lövöldözni a' varat. Az őrző sereg 310 emberből állott, a' kik mint hadi foglyok Olasz országba hazaküldtettek. Azután 400 Austriai katonák érkeztek-meg *Cattaróba*, kiknek ezt Anglus Kapitány *Hoste* által adván, maga elevezett onnét *Ragúza* felé. —

„Gen. Gróf *Nugent* igen dítsér sok tiszteket, a' kik az ő vezérlése alatt magokat megkülömböztették: Feldmarschal Gróf *Bellegarde* pedig magát Gróf *Nugentet* hozza elé mindeneknek előtte, a' ki sok rendbéli ritka érdemei, kiváltképpen pedig azon igen szép hátrálása által különböztette-meg magát, mellyet *Istriába* az igen nagy ellenséges erő előtt tett. Hasonló megkülömböztetéssel viselte ő magát a' Triesti kastélynak és egyéb váraknak megvétetéseiben is. A' Cs. K. seregeknek az *Isontzon* lett általmenetelektől fogva 71 ágyút vett-el az ellenségtől rész szerént különbkülömb várakban, rész szerént a' szabad tsatázó mezőkön. Az emberek' száma, kiket elfogott, 1350-re telt. Nagy hasznót hajtott végezetre armádánknak a' *Comachió*-hoz való kiszállás által, a' hol egy fegyveres helyet állított-fel az ellenség' háta megett. —

Mind ezekben a' foglalatosságaiban nagy segítségére voltak Gróf *Nugentnek* az Anglusok, kik az Admirális *Fremantle* vezérlése alatt mindenütt nagy iparkodással segítettek seregeinket az Adriaticum tenger' partjai mellett. Az Anglus tisztek között is sokak elé hozattatnak dítséretes magokviseletekre nézve.

A' Cs. K. seregekből mint nagy érdemeiket nevezi-meg Gen. Gr. *Nugent* a' Radetzki Huszár Regimentjének Obersterét *Gavenda* urat, a' Fő Hertzeg Ferentz Gyalog Regimentjéből Kapitány *Komlóssy* és *Geppert* urakat, és több másokat.